



AVIZ
referitor la proiectul de Ordonanță de Urgență privind
modificarea și completarea Legii nr.53/2003
- Codul Muncii

Analizând proiectul de Ordonanță de Urgență privind modificarea și completarea Legii nr.53/2003 - Codul Muncii, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.120 din 21.06.2005,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,
Avizează favorabil proiectul de ordonanță de urgență, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de ordonanță de urgență are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.53/2003 - Codul muncii, cu modificările ulterioare.

Intervențiile legislative propuse vizează instituirea unor relații de muncă flexibile, care să asigure protecția salariaților și crearea condițiilor care să permită companiilor să se dezvolte și să realizeze armonizarea în totalitate a prevederilor Codului muncii, cu acquisul comunitar în domeniul legislației muncii, referitoare la timpul de lucru, concedierile colective, informarea lucrătorilor. Această cerință rezultă din angajamentele asumate de România în cadrul negocierilor privind Cap.13 „Ocupare și Politici Sociale”, precum și din Programul legislativ prioritar, pentru integrarea în Uniunea Europeană.

Prin proiectul de ordonanță de urgență se propun, în principal, modificări și completări ale Codului muncii și anume:

-relaxarea restricțiilor privind folosirea contractului individual de muncă pe durată determinată;

- reanalizarea condițiilor și modalităților de încheiere a contractului individual de muncă;
- simplificarea procedurilor de evidență a salariaților;
- flexibilizarea procedurilor referitoare la concedierea individuală și colectivă;
- stabilirea duratei timpului de muncă și a muncii suplimentare în condițiile unei economii de piață funcționale;
- reexaminarea modalităților de cooperare dintre angajatori și sindicate în ceea ce privește îmbunătățirea normelor de muncă;
- stabilirea și plata concediilor de odihnă;
- revizuirea prevederilor referitoare la formarea profesională a angajaților;
- revizuirea sistemului juridic al unor contravenții și sancțiuni aplicabile.

Proiectul de ordonanță de urgență răspunde exigențelor comunitare și asigură îndeplinirea angajamentelor asumate de România în cadrul negocierilor, concretizate în Tratatul de aderare a României la Uniunea Europeană, ratificat prin Legea nr.157/2005.

Totodată, modificările propuse prin proiectul de ordonanță de urgență, sunt în concordanță și cu normele Organizației Internaționale a Muncii și deschid posibilitatea ca, într-un viitor previzibil, România să poată ratifica și alte convenții ale acestei organizații specializate a O.N.U.

Deși prin Nota de fundamentare se invocă doar angajamentele asumate de România în negocierile cu Uniunea Europeană, analiza dispozițiilor propuse prin proiect relevă că s-au avut în vedere cerințele următoarelor reglementări comunitare:

-Directiva Consiliului 91/533/CEE privind obligația angajatorului de a-și informa salariații asupra condițiilor aplicabile contractului sau raportului de muncă;

-Directiva Consiliului 93/104/CE privind anumite aspecte ale organizării timpului de lucru;

-Directiva Consiliului 94/33/CE referitoare la protecția tinerilor în muncă;

-Directiva Consiliului 98/59/CE privind armonizarea legislației statelor membre cu privire la concedierile colective;

-Directiva Parlamentului European și a Consiliului 2003/88 referitoare la unele aspecte ale timpului de muncă.

În raport de normele dreptului social comunitar, sugerăm inițiatorilor să reflecteze asupra următoarei probleme:

Astfel, la **pct.3**, teza finală din norma propusă pentru alin.(1) al art.16 se află în contradicție cu art.3 alin.(3) din Legea nr.300/2004 privind autorizarea persoanelor fizice și a asociațiilor familiale care desfășoară activități economice în mod independent, lege care este armonizată european. Potrivit textului invocat, persoanele fizice care desfășoară activități economice în mod independent și asociațiile familiale autorizate nu pot angaja persoane cu contract individual de muncă pentru desfășurarea activităților pentru care s-a obținut autorizarea. Este adevărat că aceste persoane au calitatea de angajat propriu, potrivit art.3 alin.(1), dar aceasta se referă, potrivit art.3 alin.(2), la dreptul de a fi asigurat în sistemul public de pensii, al asigurărilor sociale de sănătate și al asigurărilor pentru șomaj, în condițiile legilor care reglementează aceste domenii.

Dacă se dorește promovarea soluției din prezentul proiect, sugerăm abrogarea expresă a alin.(3) al art.3 din Legea nr.300/2004.

2. La preambul, în alin.1, propunem înlocuirea sintagmei „prezentului proiect de act normativ” cu sintagma „prezentei ordonanțe de urgență”.

În alin.2, având în vedere intervențiile legislative care se propun a fi aduse actului normativ de bază, după cuvântul „Modificarea”, trebuie introdusă expresia „și completarea”. Totodată, pentru rigoarea exprimării, propunem înlocuirea sintagmei „finele lunii iunie 2005” prin sintagma „30 iunie 2005”.

În alin.3, propunem să fie redat titlul Aranjamentului stand-by și să fie menționate și celelalte documente ratificate prin Legea nr.468/2004.

În acest sens, sintagma „ratificat prin Legea nr.468/04.11.2004” trebuie înlocuită prin sintagma „ratificate prin Legea nr.468/2004”, iar înaintea sintagmei se va introduce următorul text: „convenit la București și la Washington, prin Scrisoarea Primului-Ministru al României și a Băncii Naționale a României din 22 iunie 2004 și Decizia Consiliului executiv al Fondului Monetar Internațional din 7 iulie 2004, a Memorandumului de politici economice și financiare pentru perioada 2004-2006, precum și a Memorandumului tehnic de înțelegere,”.

3. Precizăm că articolul unic trebuie renumerotat drept „Art.I”, întrucât în finalul proiectului de ordonanță de urgență trebuie introdus un articol distinct, numerotat „Art.II”, care să dispună republicarea actului normativ de bază, potrivit prevederilor art.68 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată.

4. În **partea introductivă a art.I**, având în vedere că după adoptare Legea nr.53/2003 a suferit modificări, este necesară introducerea sintagmei „cu modificările ulterioare” după numărul și denumirea actului normativ.

5. La **pct.1**, la norma propusă pentru litera b) a art.2, propunem inserarea conjuncției „și” după sintagma „contract individual de muncă”.

6. Pentru o exprimare consacrată, este necesară reformularea expresiei „un nou alineat (1[^])” din cuprinsul dispoziției de la **pct.5** al articolului unic, sub forma „un nou alineat, **alin.**(1¹)”.

O exprimare asemănătoare trebuie uzitată și la **pct.8, 10, 19, 31, 41, 43, 47, 53, 56, 79, 80** și acolo unde mai este cazul, cu recomandarea folosirii **indicilor cifrici** corespunzători, după caz.

7. La **pct.6**, deoarece nu se modifică întregul alineat, ci numai partea introductivă a acestuia, propunem ca partea dispozitivă să fie reformulată, astfel:

„6. La articolul 17 alineatul (2), partea introductivă ...”.

Reiterăm propunerea pentru dispoziția de la **pct.9**.

Propunerea este valabilă și pentru **pct.36**, unde intervenția de modificare redactată în proiect într-un singur text, urmează să fie exprimată în două texte distincte, numerotate separat, după cum urmează:

„36. Alineatul (1) al articolului 70 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

„37. La articolul 70 alineatul (2), partea introductivă se modifică și va avea următorul cuprins:”.

8. La **pct.7**, pentru o exprimare uzuală, prima parte a dispoziției de modificare trebuie reformulată, astfel:

„7. La articolul 17 alineatul (2), literele d) și m) ...”.

(urmează textele modificate, cuprinse fiecare, între ghilimele)

O exprimare asemănătoare trebuie folosită și la **pct.22, 23, 34, 37, 44 și 77**.

Reiterăm propunerea pentru dispozițiile de completare de la **pct.47 și 78**, care se vor reformula sub forma:

„47. La articolul 81, după litera d) se introduc trei noi litere, lit.d¹) – d³), cu următorul cuprins:”;

„78. La articolul 276 alineatul (1), după litera g) se introduc patru noi litere, lit.h) - l), cu următorul cuprins:”.

9. La pct.8, la norma propusă pentru alin.(4¹) al art.17, propunem înlocuirea termenului „terți” cu expresia proprie și care vădește mai clar intenția inițiatorului, anume „consilieri sau specialiști”, iar partea finală a enunțului „cu respectarea confidențialității prevăzute la alin.(5)”, să fie înlocuită cu formularea proprie și în logica textului la care se trimite (respectiv alin.(5)), anume „cu respectarea confidențialității dacă s-a convenit în condițiile alin.(5)”.

10. Referitor la pct.10, la alin.(1¹) al art.18, propunem ca expresia „să se regăsească” să fie înlocuită prin expresia „să fie înscrise”.

11. La pct.12, semnalăm că pentru aceeași noțiune se folosesc sintagmele „indemnizația lunară” - alin.(1), „indemnizația de neconcurență” - alin.(2) și „indemnizația”- alin.(3). În acest sens, pentru un spor de rigoare normativă, propunem să se folosească aceeași noțiune, respectiv „indemnizația de neconcurență”.

La **alin.(3)**, propunem înlocuirea expresiei „nu are” prin „nu este de”, iar sintagma „veniturilor salariale” trebuie redată mai explicit, respectiv „veniturilor salariale nete”.

Referitor la **pct.12 și 13** care privesc modificarea alin.(1) - (3) și abrogarea alin.(4) al aceluiași art.21, propunem ca intervenția de modificare să fie exprimată într-o singură dispoziție, astfel:

„12. Articolul 21 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.21. - (1)

(2)

(3)”

Ca urmare, dispoziția de la pct.13 se va elimina.

O situație asemănătoare este și la **pct.14 și 15**, referitoare la modificarea celor două alineate (alin.(2) și (3)) și abrogarea alin.(1) al art.22. Propunem ca dispoziția de modificare să facă referire la modificarea întregului articol, astfel:

„Articolul 22 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.22. - (1) Clauza de neconcurență ...

(2) Prevederile alin.(1) nu sunt aplicabile ...
prevăzute la art.56 lit.d), f), g), h), j) ...”.

Corespunzător, dispoziția de la pct.14 se va elimina.

Din aceleași considerente, urmează a se folosi o singură dispoziție de modificare, în locul celor de la **pct.40, 41 și 42** care privesc intervenții legislative asupra aceluiași art.72, astfel:

„40. Articolul 72 se modifică și va avea următorul cuprins:”

(se redă în continuare întregul text al articolului respectiv, marcat la debut prin „Art.72. - (1)”, alcătuit din 4 alineate, potrivit intervențiilor de modificare și completare propuse)

12. La pct.17, pentru o exprimare consacrată în actele normative modificatoare, în locul abrevierii „art.30” trebuie folosită expresia „articolul 30”.

13. La alin.(5) al art.31, redat la **pct.20**, pentru o bună corelare cu norma de la alin.(4¹) al aceluiași art.31, propunem înlocuirea sintagmei „dispozițiilor speciale”, prin cuvântul „situației”, întrucât este vorba doar de o ipoteză concretă.

14. La alin.(3) al art.34 redat la **pct.21**, pentru exprimare unitară, este necesară folosirea sintagmei „Registrul general de evidență a salariaților”.

15. La alin.(2), nou introdus la art.51 de la **pct.26**, se impune precizarea în text dacă contractul individual de muncă poate fi suspendat la inițiativa oricăreia din părți, precum și dacă aceasta operează prin simplă notificare sau se intenționează o suspendare de drept, operând automat în cazul absențelor nemotivate, în condițiile prevăzute în text.

16. La pct.31, apreciem că alineatul nou introdus ar trebui plasat după alin.(1) unde se încadrează tematic.

17. La pct.32, întrucât evaluarea salariaților contractuali din sistemul bugetar se face potrivit legii, propunem inserarea sintagmei „potrivit legii și” după expresia „evaluarea prealabilă a salariatului”, pentru un spor de precizie.

18. Referitor la pct.33, se introduc două noi alineate (3) și (4) la art.64, menținând în vigoare, integral, alin.(1) și (2).

Potrivit alin.(4), în cazul în care salariatul nu își manifestă expres consimțământul în termenul prevăzut la alin.(3), precum și după notificarea cazului către agenția teritorială de ocupare a forței de muncă, angajatorul poate dispune concedierea. Această dispoziție intră în contradicție cu fraza finală a alin.(2) care îl obligă pe angajator “să

îi comunice salariatului soluțiile propuse de agenție”. Față de cele de mai sus, propunem revederea textului.

19. La **pct.39** nu este necesară menționarea alineatelor (1)-(3) ale art.71 care fac obiectul modificării, deoarece acestea sunt singurele din alcătuirea articolului respectiv, drept pentru care propunem următoarea redactare:

„39. Articolul 71 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

La alin.(2) al art.71, propunem înlocuirea sintagmei „5 zile de la primirea” cu sintagma „5 zile calendaristice de la data primirii”.

La alin.(3), propunem inserarea sintagmei „de concediere” după termenul „deciziei”.

20. La **pct.41**, la noul alineat (2¹), pentru un spor de rigoare, propunem înlocuirea sintagmei „data comunicării” cu sintagma „data primirii comunicării scrise a”.

21. La **pct.44**, pentru un spor de rigoare normativă, propunem inserarea sintagmei „alin.(2)” după „art.70”.

22. La **pct.51**, semnalăm că prin abrogarea alin.(3) al art.103, rămâne nereglementată stabilirea stagiului de cotizare la sistemul public de asigurări sociale pentru salariatul care desfășoară activitate în baza unui contract de muncă cu timp parțial, consecința fiind că acesta intră în beneficiul dispoziției de la alin.(1), adică este asimilat salariaților cu normă întreagă. Propunem revederea textului.

23. La **pct.54**, în cuprinsul alin.(2), sugerăm detalierea „cazului de forță majoră”, întrucât această sintagmă cunoscută și aplicată în dreptul nostru, drept cauză exoneratorie de răspundere pentru neexecutarea obligației contractuale nu este definită nici în Codul civil. În situația de față, forța majoră ar trebui definită în sensul circumstanțierii unor împrejurări care să impună legitim extinderea peste limitele legale a muncii suplimentare.

24. La **pct.55**, la alin.(1) al art.129, pentru a nu încărca inutil textul, propunem eliminarea din rândul doi, a sintagmei „normele de muncă” și înlocuirea prin pronumele demonstrativ „acesta”.

25. Pentru un spor de rigoare normativă, propunem reformularea dispoziției de modificare de la **pct.60**, după cum urmează:

„60. La Titlul IV - Salarizarea, denumirea Capitolului II se modifică și va avea următorul cuprins:

„Salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată”.

26. La **pct.64** la norma propusă pentru art.190 alin.(1), propunem inserarea în finalul textului existent al **părții introductive**, a expresiei „după cum urmează:”.

27. Referitor la **pct.77** în cuprinsul textului de la **lit.e)** a alin.(1) al art.276 se va elimina expresia „se sancționează” și expresia „în cuantum”, care sunt de prisos.

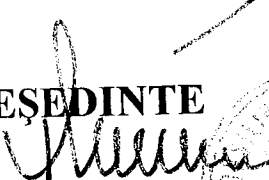
28. La **pct.79**, pentru conformitate cu formula prevăzută la art.58 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, textul care succede expresiei „un nou articol”, se va reformula sub forma „art.280¹”, cu următorul cuprins:”.

Observația este valabilă și pentru dispoziția de completare de la **pct.80**.

Precizăm că potrivit propunerilor anterioare, dispozițiile de modificare sau completare urmează să fie renumerotate în mod corespunzător.

29. Pentru **articolul II**, care va fi introdus în finalul proiectului de ordonanță de urgență, propunem următoarea redactare:

„Art.II. - Legea nr.53/2003 - Codul muncii, cu modificările ulterioare și cu modificările și completările aduse prin prezenta ordonanță de urgență, se va republica, după aprobarea acesteia din urmă prin lege, dându-se textelor o nouă numerotare.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU



București

Nr. 745 / 24.06.2005